

THUIS IN EEN GROEN DORP

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2022 - 2026

OEGSTGEEST

VOORWOORD

Beste Oegstgeestenaar,

Er wordt wel eens gedacht dat lokale politiek gaat over stoeptegels en lantaarnpalen. Dat idee kan voorgoed de grijze afvalbak in. Gemeenten hebben een grote verantwoordelijkheid in de zorg voor jong en oud, in de energietransitie en in de opvang van kwetsbare mensen. Gemeenten bepalen hoeveel belasting huiseigenaren betalen. Ze zorgen dat er goede scholen zijn en bepalen waar extra huizen komen ten koste van ruimte voor ontspanning en ontmoeting. Of juist waar geïnvesteerd wordt in meer groen.

Van alle verkiezingen heeft die voor de gemeenteraad de meeste impact op uw leefomgeving en dagelijks leven. Een leefomgeving die we met elkaar in de coronacrisis nog meer op waarde zijn gaan schatten. Op wie u stemt in maart doet ertoe. In dit programma staan de ideeën en plannen van het CDA Oegstgeest.

Niet voor niets draagt het de titel 'Thuis in een groen dorp'. De missie van het CDA Oegstgeest is om te helpen zorgen dat het in ons dorp over 10, 20 jaar minstens zo fijn wonen is als nu. Met de volgende speerpunten willen we daaraan werken.

1. Oegstgeest blijft een zelfstandig dorp en wordt groener. Het CDA kiest voor een groener dorp. Daarom waren en zijn we tegen woningbouw in het Hofbrouckerpark en rondom kasteel Endegeest. En daarom willen we onder meer de hoogspanningszone van Haaswijk tot Poelgeest groen houden. Ook in de toekomst willen we geen groen opofferen voor bebouwing en de ruimte voor voorzieningen behouden. Een groener dorp betekent ook dat we inwoners stimuleren om hun daken en gevels te vergroenen en werk blijven maken van de energietransitie: verantwoord en verstandig. Daarbij zetten we in op zonnepanelen op daken, het beter isoleren van huizen en energiebesparing. We blijven fel gekant tegen windmolens in of bij Oegstgeest. Het CDA kiest vóór zelfstandigheid: Oegstgeestenaren moeten over hun omgeving kunnen blijven beslissen. En het CDA wil blijven opkomen tegen toenemende hinder van Schiphol boven en over de hoofden van Oegstgeestenaren.

2. Gericht investeren in een veilige en nette leefomgeving. We bouwen nieuwe scholen. En volop huizen waar dat passend kan, namelijk in Nieuw-Rhijngest. Riolering, wegen en bruggen knappen we op waar dat nodig is. We investeren in ruimte voor ontspanning en ontmoeting, zetten in op het vergroten van de aantrekkelijkheid van winkelcentrum Lange Voort en het Irispark. En we versterken voorzieningen: zo willen we een kinderboerderij mogelijk maken en de toekomst van het zwembad verzekeren.

3. Omzien naar elkaar. Een fijn dorp bestaat niet uit 25.000 individuen, maar uit mensen die zich met elkaar verbonden weten. Het CDA Oegstgeest koestert het rijke verenigingsleven met al zijn vrijwilligers, het kerkenwerk, lokale tradities, het culturele aanbod, de sport, horeca en maatschappelijke initiatieven. Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente in dienst staat van de samenleving. Dat betekent goede ondersteuning voor wie dat nodig heeft. Het betekent ook uitstekende zorg voor jong en oud, het blijven bestrijden van eenzaamheid en het zo snel mogelijk helpen van inwoners met problematische schulden.

4. Financieel solide en verantwoord bestuur. Het CDA wil een stabiele toekomst voor Oegstgeest. Omdat de afgelopen jaren de schuld is teruggebracht van meer dan 100 naar 30 miljoen euro, is er ruimte voor broodnodige investeringen, maar alleen op een verantwoorde manier. Wij willen geen belastingverhogingen en torenhoge schulden voor toekomstige generaties als we die nu met verstandig beleid kunnen voorkomen.

5. Normen en waarden. Het debat is in Nederland meer dan eens verhit, de verhoudingen verruwd. Het is alsof het 'ikke' en 'wij en zij' de plaats inneemt van 'zij aan zij'. Tegelijkertijd zien we om ons heen dat het overgrote deel van de mensen er samen gewoon het beste van probeert te maken. Gewoon normaal doen, dat is wat we wat ons betreft van elkaar mogen verwachten. Dit betekent dat mensen zich 's avonds veilig voelen op straat, dat overlast in de kiem wordt gesmoord, dat graffiti en troep snel worden weggehaald, dat drugsgebruik op straat en in openbare gebouwen niet wordt geaccepteerd, maar ook dat het gemeentebestuur zich aan afspraken houdt. Dat logisch nadenken, je verplaatsen in een ander en fatsoen en wederzijds respect normaal zouden moeten zijn. Het CDA Oegstgeest wil dat deze waarden ook bij de overheid de norm zijn en worden bevorderd als dat nodig is.

Lokaalste partij

Het CDA Oegstgeest is in de eerste plaats een lokale partij, met vertegenwoordigers in alle delen van het dorp. Met onze visie en de plannen uit dit programma wil ik samen met de twee andere enthousiaste CDA'ers op onze lijst de komende jaren blijven werken aan de toekomst van Oegstgeest; aan een dorp, waar het over 10, 20 jaar minstens net zo fijn wonen is als vandaag. Een plek waar we thuis zijn: thuis, in een groen dorp.

Het maakt uit welke ideeën voor de toekomst van ons dorp sterk vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad. In 2018 maakte u het CDA de derde partij van Oegstgeest. Daarmee konden we volop aan de slag. We hebben veel inzet kunnen omzetten in resultaten. Dat willen we voortzetten en daarom vragen wij wederom uw steun!

Heeft u vragen? Aarzel niet.

Hartelijke groet,

Eibertjan van Blitterswijk
Lijsttrekker CDA Oegstgeest

INHOUDSOPGAVE

1. ZORG VOOR ELKAAR	6
Zorg in de buurt	6
Steun voor wie een ander helpt	6
Inclusieve samenleving met families, gezinnen en andere relaties	6
Jeugdhulp en Wmo	6
Lichte zorg jeugdhulp	6
Iedereen moet mee kunnen doen	7
Een sterk en vitaal verenigingsleven	7
Vrijwilligers zijn goud waard	7
Meer aandacht en zorg voor onze ouderen	7
Actieprogramma jeugd	8
Actieprogramma senioren	8
Wonen ouderen	8
Preventie en gezond leven	8
Inclusiviteit en anti-discriminatie	9
Minimabeleid	9
Hulp bij schulden	9
2. GOED TOEVEN IN OEGSTGEEST	10
Wonen: kiezen voor kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit	10
Woonaanbod: ruim baan voor starters, doorstromers en senioren	10
Bijzondere woonvormen	10
We blijven sportief	11
Hoe ontmoeten we elkaar?	11
Wonen in een veilige, schone en plezierige wijk	11
Investeren in het dorp	12
Zorgvuldig bouwen	12
Groene dorpse karakter	12
Oegstgeest is uitontwikkeld	13
Kwaliteit van de woonomgeving	13
Er komt een hertenkamp	13
Geen windmolens, wel zonnepanelen	14
Beter groenonderhoud	14
Investeren in goede bereikbaarheid	14

Goed openbaar vervoer en nieuwe vormen van mobiliteit	14
Grens aan reclame	15
Schiphol moet 'CDA' toepassen	15
3. EEN EERLIJKE EN DUURZAME TOEKOMST	16
Duurzaamheid moet	16
Duurzaam samenwerken	16
Ondernemend Oegstgeest	17
Zondag is rust	17
Afvalbeleid	17
Klimaatadaptatie	17
Biodiversiteit	17
4. EEN DIENSTBARE EN BESCHERMENDE OVERHEID	18
Lokaal geworteld	19
Zelfstandigheid behouden	19
Oegstgeest in de regio	19
Veiligheid	20
Samenleving aan zet	20
Recht om uit te dagen (Right to challenge)	20
Verkeersveiligheid	20
Cultureel erfgoed	21
Waarden en tradities in de samenleving	21
Gezonde gemeentefinanciën	21
Onroerendezaakbelasting	21
Statushouders en spoedzoekers zijn welkom	22
Groep 8 naar het gemeentehuis en burgerschap	22
TOT SLOT: ONZE INSPIRATIE	22
ONS PROGRAMMA IN ÉÉN OOGOPSLAG	24

1. ZORG VOOR ELKAAR

Het CDA Oegstgeest kiest voor een samenleving waar we met elkaar de verantwoordelijkheid dragen voor het land en het dorp waarin we willen leven. We hebben elkaar nodig. De zorg voor elkaar is het fundament onder onze samenleving, ook in Oegstgeest. Zo lang we goed voor elkaar zorgen kunnen we iedere uitdaging aan. We dragen samen de verantwoordelijkheid voor een rechtvaardige samenleving waarin iedereen meedoet en ieder mens telt. Het CDA Oegstgeest zet in op samenwerking en gedeelde eigen verantwoordelijkheid omdat we ervan overtuigd zijn dat dat meer perspectief en vertrouwen biedt dan een ieder-voor-zich-maatschappij of een situatie waarin de overheid alles altijd beter denkt te weten en elk risico denkt te kunnen beheersen.

Zorg in de buurt

Wij zetten ons in voor behoud van goede zorg in Oegstgeest, voor jong en oud. We willen dat goede zorg voor iedereen op redelijke afstand bereikbaar is. Het CDA kiest voor minder marktwerking en meer samenwerken als basis voor de zorg, dus ook in onze gemeente. Dit betekent dat er steeds kritisch gekeken moet worden naar het aanbesteden van het zorg- en welzijnswerk in Oegstgeest. Aanbesteden is mogelijk, maar het moet een duidelijke meerwaarde hebben. Wij koesteren de fijnmazige netwerken en lokale kennis die in het dorp op het gebied van zorg en welzijn zijn opgebouwd en werken samen met lokale organisaties aan duurzame verbeteringen door bijvoorbeeld het afgesloten Zorgpact en de bestaande afspraken in het welzijnswerk.

Steun voor wie een ander helpt

Mantelzorgers zorgen met liefde voor hun naasten. Dat is soms zwaar. Wij vergroten de mogelijkheden om af en toe op adem te komen door de tijdelijke overdracht van zorg (respijtzorg) en dagopvang. Vervoer naar de dagopvang en de respijtzorg moet goed geregeld zijn, met zo nodig hulp van deur tot deur.

Inclusieve samenleving met families, gezinnen en andere relaties

We kiezen voor een inclusieve samenleving. Dat is een samenleving waarin mensen volwaardig kunnen participeren: sociaal, maatschappelijk en in werk. Vanuit het gezin, de familie en andere relaties en vormen van samenleven moeten de cirkels van aandacht en zorg steeds wijder getrokken worden. Waar mogelijk werkt de gemeente mee aan het voorkomen van vechtscheidingen.

Jeugdhulp en Wmo

De professionals in onze wijkteams zien dagelijks welke zorg inwoners nodig hebben. Zij moeten in staat gesteld worden zich nog meer te richten op het voorkomen van (gezondheids)problemen. Als CDA Oegstgeest zijn we er trots op dat we in Oegstgeest landelijk voorop liepen bij het sluiten van een Lokaal Preventieakkoord Jeugd. De komende periode willen we hierop voortbouwen en de samenwerking tussen de gemeente en organisaties in het dorp om te werken aan preventie verder versterken.

Lichte zorg jeugdhulp

Voorop staat dat kinderen en jongeren die zorg nodig hebben, goede zorg moeten krijgen. In de jeugdhulp zien we door de huidige wetgeving onder meer een toename van aanbieders die zich richten op lichte zorg. Het is de vraag of dit type zorg altijd nodig is, terwijl deze wel afgedwongen kan worden. Mede hierdoor ontstaan tekorten en zijn bezuinigingen op andere

noodzakelijke dingen binnen de gemeente nodig, wat op termijn niet goed is voor het dorp als geheel.

Het huidige door het Rijk voorgeschreven systeem is in onze visie (financieel) onhoudbaar, omdat gemeenten niet afdoende middelen hebben om hun taken goed te vervullen. Dat is in de eerste plaats ernstig voor jongeren, als zij niet langer de zorg zouden kunnen krijgen die zij nodig hebben. Wij willen – in de eerste plaats met het oog op het belang van deze kinderen - een duidelijke afbakening van wat jeugdzorg is en wat valt onder gewone opvoeding en opgroeien.

We maken meer samenwerking mogelijk tussen jeugdzorg en passend onderwijs. We maken duidelijke afspraken met jeugdzorgaanbieders, voeren adequate controle uit op de financiën en pakken zorgfraude aan. We zien het daarbij wel als onze opdracht, om professionals niet op te zadelen met meer bureaucratie dan strikt noodzakelijk is. Wij willen langdurige contracten binnen de jeugdhulp en de Wmo, waarbij we de krachten met buurgemeenten bundelen om voor aanbieders en hun professionals werkbaar opdrachtgeverschap vorm te geven.

Iedereen moet mee kunnen doen

Mensen met een beperking moeten volledig mee kunnen doen in de samenleving. We zoeken samen met hen hoe drempels kunnen worden weggenomen. Sportvoorzieningen en openbare gebouwen moeten voor iedereen goed toegankelijk zijn. Waar mogelijk willen we dat mensen met en zonder beperking samen kunnen sporten en bewegen. Inclusie is een veelomvattend onderwerp; daarom is een planmatige aanpak nodig.

Een sterk en vitaal verenigingsleven

Wij maken ons sterk voor een vitaal verenigingsleven. Verenigingen met al hun vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Hier leert jong en oud om samen te werken, om te gaan met teleurstellingen en verantwoordelijkheid te nemen.

Vrijwilligers zijn goud waard

Ons dorp, onze verenigingen, kerken en maatschappelijke organisaties kunnen niet zonder vrijwilligers. Wij zien om ons heen dat ook jongeren nog steeds volop bereid zijn vrijwilligerswerk te verrichten, maar dan vaak wel op een eigentijdse manier: projectgericht en minder gebonden. De gemeente subsidieert initiatieven die modern vrijwilligerswerk mogelijk maken door vraag en aanbod van vrijwilligers voortdurend bij elkaar te brengen.

Meer aandacht en zorg voor onze ouderen

We zetten ons in om eenzaamheid onder onze inwoners, en met name ook bij ouderen, zoveel mogelijk tegen te gaan. In 2019 is door de gemeente het project Samen tegen eenzaamheid Oegstgeest gestart. Wij blijven ook in de toekomst een belangrijke rol voor de gemeente zien om het eenzaamheidsvirus te bestrijden. Zo streven we, samen met maatschappelijke organisaties, naar huisbezoeken voor alle ouderen, te starten bij de oudste leeftijdsgroepen. Maar wij willen ook dat scholen, bedrijven (MKB) en verenigingen vaker een beroep doen op ouderen om als vrijwilliger, coach of mentor hun kennis en ervaring te delen met jongere generaties. Dit omzien naar elkaar, wordt gestimuleerd vanuit de gemeente.

Vervoersmogelijkheden voor senioren en mensen met een beperking moeten binnen de gemeente op orde zijn. We brengen de bestaande mogelijkheden verder onder de aandacht.

Op hogere leeftijd worden ouderen kwetsbaarder voor oplichting en kleine criminaliteit, ook via het internet. Dit heeft een grote impact op hun gevoel van veiligheid. Wij geven meer voorlichting en willen dat de politie, banken en bedrijven extra aandacht geven aan meldingen en aangiftes van ouderen.

Actieprogramma jeugd

Wij willen dat het ook voor jongeren fijn wonen is in Oegstgeest. Het is voor de gemeente niet altijd gemakkelijk om in contact met jongeren te komen en te achterhalen wat zij belangrijk vinden aan hun leefomgeving. Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente zich hiervoor in blijft spannen. We zetten extra in op het bevorderen van contact tussen ouderen en jongeren, bijvoorbeeld vanuit de maatschappelijke diensttijd. Bij de aandacht voor eenzaamheid mogen we de jongeren niet uit het oog verliezen. Ook daar dreigt eenzaamheid. Ook willen we meer aandacht voor jongeren die naast hun opleiding mantelzorg bieden. Want ook jongeren kunnen mantelzorger zijn; ook voor deze specifieke groep is extra aandacht nodig.

Actieprogramma senioren

Het ouder worden van inwoners betekent het nodige voor zowel de fysieke leefomgeving als de sociale verbanden in het dorp. Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente een actieprogramma opstelt dat eraan moet bijdragen dat Oegstgeest ook voor onze ouder wordende inwoners een uitstekende gemeente blijft om te wonen. Dat doen we samen met de senioren en op basis van het reeds ingezette beleid ten aanzien van bijvoorbeeld eenzaamheid, dementie, sport, schuldenpreventie, werk, inkomen en de toegankelijkheid van de openbare ruimte en publieke gebouwen in Oegstgeest. Om te voorkomen dat beleid ten aanzien van senioren niet goed is afgestemd, wordt gezocht naar een samenhangende aanpak.

Wonen ouderen

Wij willen meer variatie in het aanbod van woonvormen voor ouderen in de nabijheid van zorg. Hofjes en kleinschalige appartementencomplexen zijn een aantrekkelijk alternatief voor ouderen die wel op zichzelf willen blijven wonen, maar niet langer de zorg voor een heel huis willen hebben. Om die reden worden procedures om grote woningen te splitsen gemakkelijker. Daarbij willen we evenwel niet het 'verkameren' van woningen verder stimuleren, maar wel nieuwe vormen van het combineren van wonen en zorg. We faciliteren en zorgen voor snellere behandeling van aanvragen voor mantelzorgwoningen en familiehuizen. Door meer mogelijkheden voor senioren te bieden om naar een passende woning te verhuizen, brengen we ook de noodzakelijke doorstroming op de lokale woningmarkt op gang. Het mes snijdt dus aan twee kanten.

Preventie en gezond leven

Het coronavirus heeft ons allemaal het belang van een goede gezondheid laten realiseren. Daarom zetten we extra gemotiveerd in op preventie en gezond leven, waarbij gemeente, zorgkantoor, zorgverleners, -verzekeraars en zorgorganisaties samenwerken. We betrekken onder meer sportverenigingen en bijvoorbeeld buurtsportcoaches bij het preventiebeleid.

Sport zorgt ervoor dat mensen bewegen, maar het verbindt mensen ook. Wij versterken verenigingen en willen meer voorzieningen voor sport en beweging in de openbare ruimte. Hierbij kan ook gedacht worden aan een combinatie van sport- en speelvoorzieningen. CDA Oegstgeest wil bezien of meer sport in de publieke ruimte mogelijk gemaakt kan worden. We denken aan het creëren van een extra openbaar sportveld, een Cruiffcourt, een goede skatebaan, jeu-de-boules-banen of publieke schaaktafels, waar daar behoefte aan is.

We stimuleren gezond gedrag en een gezonde leefstijl door actieve beweegprogramma's en we stimuleren vroegtijdig preventieprogramma's tegen roken, drugsgebruik en overmatig alcoholgebruik. Het verbod om in de openbare ruimte en publieke gebouwen drugs te gebruiken dat de afgelopen periode tegen de zin van het CDA Oegstgeest in is geschrappt, wordt weer opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Er is in Oegstgeest geen ruimte voor coffeeshops.

Inclusiviteit en anti-discriminatie

Wij willen dat de gemeente als werkgever voortdurend werkt aan een inclusieve organisatie. Dit betekent bewustwording creëren bij de eigen medewerkers en inclusief werken aan beleid. Bij het uitzetten van vacatures zorgen we ervoor dat deze inclusief zijn. Sollicitanten met diverse (migratie)achtergronden of mensen met een arbeidsbeperking moeten zich uitgenodigd voelen om te reageren op een vacature.

Minimabeleid

Het CDA Oegstgeest vindt het belangrijk dat dorpsgenoten met een wat lager inkomen mee kunnen doen aan de samenleving. De huidige participatieregeling wordt voortgezet zodat deelgenomen kan worden aan culturele, sportieve of educatieve activiteiten, zoals het lidmaatschap van de bibliotheek. Daarnaast zoekt de gemeente naar wegen om burgers die hiervoor in aanmerking komen actief te benaderen en hen op de mogelijkheden te wijzen.

Hulp bij schulden

Problematische schulden ontstaan vaak sluipenderwijs. Uitstel van betaling van rekeningen kan ongemerkt oplopen en dan is schuldhelp nodig. Het CDA Oegstgeest pleit voor vroegsignalering, omdat zo de schade beperkt kan blijven en op tijd hulp aangeboden kan worden. Het CDA Oegstgeest wil ontruiming van woningen, afsluiting van water, gas of elektriciteit of de stopzetting van zorgverzekering zoveel mogelijk voorkomen. De gemeente is daarom alert op meldingen van een achterstand in de betaling van huur, zorgverzekering, energie of water en handelt adequaat.

2. GOED TOEVEN IN OEGSTGEEST

Het CDA Oegstgeest kiest voor een sterke samenleving waarin iedereen kansen krijgt. Iedereen telt mee en werkt mee. Het begint met zorgen voor jezelf, en waar mogelijk ook voor anderen. Wie echt hulp nodig heeft, krijgt die van de gemeente. We moeten voorkomen dat mensen er niet bij horen. De menselijke maat staat centraal en WIJ is belangrijker dan ik. Een sterke samenleving zien we als een dorp waar het goed wonen is voor iedereen, waar de openbare ruimte veilig, aantrekkelijk en uitnodigend is en waar voorzieningen beschikbaar en toegankelijk zijn. Met het oog op de levendigheid en saamhorigheid zijn verenigingen en vrijwilligers essentieel voor Oegstgeest. Waardering en ondersteuning voor hen die zich belangeloos inzetten is nodig. Het is goed toeven in Oegstgeest en dat moet zo blijven.

Wonen: kiezen voor kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit

Voor het CDA Oegstgeest is het woonbeleid gericht op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk, met dien verstande dat we het groene en dorpse karakter van Oegstgeest nadrukkelijk willen behouden. Gegeven de ontwikkeling van Oegstgeest in de afgelopen jaren (decennia), zijn in onze visie de grenzen in zicht als het gaat om het toevoegen van nog meer extra woningen aan het dorp. Dit maakt het des te belangrijker dat we bouwen met beleid en de bestaande woonvoorraad als dorp zo goed mogelijk benutten door doorstroming te bevorderen. Met de woningcorporaties maakt de gemeente prestatieafspraken over de hoeveelheid, de kwaliteit en de duurzaamheid van het woningaanbod. Het CDA Oegstgeest vindt het belangrijk dat realistische verwachtingen worden geschapen. De samenwerking tussen gemeenten en corporaties kan en moet beter.

De verdeling van de categorieën te bouwen woningen blijft gelijk zoals in de Woonvisie is vastgesteld: minimaal 25% sociaal, minimaal 25% middeldure huur en/of betaalbare koop.

Woonaanbod: ruim baan voor starters, doorstromers en senioren

Oegstgeest levert de laatste en de komende jaren een zeer grote bijdrage aan het woningaanbod in de regio. Er is en wordt immers veel gebouwd in Nieuw-Rhijngest. Daarmee levert Oegstgeest royaal haar *fair share*. Toch functioneert de woningmarkt lokaal nog niet goed genoeg. Wij willen extra aandacht voor de lastige positie van starters, senioren, mensen met een kleine portemonnee en eenpersoonshuishoudens bij het vinden van een geschikte huur- of koopwoning.

Wij zetten extra in op de bouw van levensloopbestendige woningen voor senioren. Dit is niet alleen goed voor de woonbehoefte van toekomstige senioren; ook stimuleert de bouw van levensloopbestendige woningen de doorstroom op de woningmarkt.

Bijzondere woonvormen

Wij zetten ons maximaal in voor het flexibel omgaan met bijzondere woonvormen. De combinatie van wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familie in de directe woonomgeving vindt het CDA Oegstgeest vanzelfsprekend. Hiervoor kan de gemeente vergunningen voor flexibele bouwconcepten met een bepaalde duur afgeven, waarna de opstal - als de zorgtaak is beëindigd - wordt verwijderd. Met de implementatie van de Omgevingswet willen we resterende barrières om dit laagdrempelig mogelijk te maken wegnemen.

We blijven sportief

De vele, diverse sportverenigingen zijn van onschatbare waarde voor het dorp. Oegstgeest heeft een goed aanbod van sportfaciliteiten. Dat willen we behouden en waar mogelijk versterken. Als verenigingen behoefte krijgen aan uitgebreidere of nieuwe faciliteiten denken we mee in de wijze waarop de gemeente kan helpen om dit te realiseren als dat passend kan. In ieder geval wordt tijdig begonnen met een toekomstvisie voor het zwembad voor de periode ná 2030.

CDA Oegstgeest waardeert de activiteiten van de Oegstgeester Sportfederatie. De dialoog met de sport moet ook voor de toekomst goed geborgd worden door duidelijke afspraken over bijvoorbeeld frequente overlegmomenten. We willen dat het nieuwe gemeentebestuur hier in samenspraak met de verenigingen invulling aan geeft.

We vinden dat als onderhoudstaken van de gemeente naar de verenigingen worden overgedragen, de middelen die de gemeente daarvoor nu aanwendt meegaan.

Hoe ontmoeten we elkaar?

De fysieke omgeving kan een belangrijke bijdrage leveren aan het bevorderen van contacten tussen inwoners: daarom zoeken we actief naar goede ontmoetingsplekken en we faciliteren die waar nodig. Hierbij kan gedacht worden aan gemeenschappelijke (multifunctionele) ruimten en binnentuinen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Zoals achter de Rehobothkerk en in de tuin van het Dorpscentrum.

Cultuur is waardevol

Cultuur speelt een belangrijke, verbindende en vormende rol in de samenleving, ook in Oegstgeest. Het belang van cultuur in ons dorp kent vele gezichten: letterlijk, omdat veel dorpsgenoten zich vrijwillig inzetten voor een levendig cultureel aanbod. We waarderen de rol die bijvoorbeeld het Cultuurfonds Oegstgeest, het Platform voor Kunst, Cultuur en Erfgoed en het Dorpscentrum hierin speelt. Maar ook figuurlijk heeft cultuur hier vele gezichten: in de vorm van kunst in de openbare ruimte, cultuurhistorische gebouwen en natuur, muurgedichten, het Osger-weekend bijvoorbeeld, en in de vorm van de bibliotheek: een voorziening die ook vandaag in de samenleving nog steeds een belangrijke rol vervult. Het CDA Oegstgeest ziet het aflopen van het (relatief dure) huurcontract voor de huidige locatie van de bibliotheek in 2025 als een logische aanleiding om tijdig en dus snel na te gaan denken over een toekomstbestendige invulling van de bibliotheekfunctie in het dorp. Daarbij is de inzet om dit ook tot een versterking van andere sociale en/of culturele functies te laten leiden.

Ook willen wij dat elke buurt over kunst in de openbare ruimte beschikt. Dat betekent dat er in Nieuw Rhijngeest snel een kunstwerk moet komen. De gemeente kan hieraan een passende bijdrage leveren. Dat geldt ook voor het memoreren aan Oegstgeest als 'schrijversdorp'. De speciale 'schrijverstegels' die in dit kader in dit dorp te vinden zijn, zijn aan vervanging toe en soms gevaarlijk glad. Het CDA Oegstgeest wil dat het gemeentebestuur deze vervangt dan wel een andere manier vindt om Oegstgeest als 'schrijversdorp' - samen met onder andere Stichting Dorpsmarketing Oegstgeest - eer aan te doen.

Wonen in een veilige, schone en plezierige wijk

Wij zorgen dat buurten veilig zijn. Daarbij stimuleren we bewoners actief te zijn in de buurt en we verhogen de mogelijkheden voor bewoners om medeverantwoordelijkheid te dragen. We verhogen het vertrouwen in organisaties, de bekendheid van de professionals en de samenwerking in de wijk.

We hebben aandacht voor de oorzaken van onveiligheidsgevoel en pakken deze zo mogelijk samen met bewoners aan. Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Initiatieven zoals buurt-WhatsApp-groepen, blijven we stimuleren en faciliteren. De 30km/uur-

gebieden en -wegen moeten, zeker bij scholen, veiliger worden. Waar nodig moet de 30-limiet geloofwaardiger gemaakt worden.

Het verbod om in de openbare ruimte en publieke gebouwen drugs te gebruiken dat de afgelopen periode tegen de zin van het CDA Oegstgeest in is geschrapt, wordt weer opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Er is in Oegstgeest geen ruimte voor coffeeshops.

Investeren in het dorp

De staat van de openbare ruimte is medebepalend voor het wonen in een fijn dorp. Die moet mooier, veiliger en netter. Op het terrein van onderhoud en planning van de openbare ruimte moet Oegstgeest het fors beter gaan doen. Zo zijn verschillende bruggen niet goed onderhouden. Dat leidt onder andere tot een jarenlange afsluiting van de Dorpsstraat. Ook het asfaltonderhoud en de zichtbaarheid van zebrapaden dreigt te vaak door de ondergrens te zakken. Nog een voorbeeld: er is jaren geleden door de gemeenteraad al geld beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het kruispunt bij Buitenlust en Nieuw-Rhijngeest (Floresstraat/Rijnsburgerweg) en even verderop de kruising met de Langenakker. De uitvoering van dergelijke projecten duurt veel en veel te lang, met als we niet uitkijken een verloederde leefomgeving, onveilige situaties en vaak ook kostenrisico's tot gevolg.

Onderhoud van de openbare ruimte zal flink veel extra geld vergen. Recent is door het gemeentebestuur becijferd dat het totaal aan benodigde investeringen in onze openbare ruimte de komende jaren enkele tientallen miljoenen euro's vraagt. Samen met de forse investeringen die we in goede scholen willen doen, betekent dit dat de gemeente weer veel geld moet gaan lenen. CDA Oegstgeest pleit voor een verantwoorde prioritering, zodat Oegstgeest een mooi dorp kan blijven. Bij een pleidooi voor behoud van zelfstandigheid hoort immers de (dure) plicht om dit soort zaken goed op orde te hebben, evenals een houdbare gemeenteschuld.

Zorgvuldig bouwen

Veranderingen in de woonomgeving gaan de buurtbewoners aan. Wij vinden het daarom vanzelfsprekend dat bewoners worden betrokken bij bouwinitiatieven in hun woonbuurt. We willen dat het groen en speeltuinen worden ontzien bij ruimtelijke ontwikkelingen: niet meer bouwen in beeldbepalend en/of publiek toegankelijk groen dus. Wij investeren in een zichtbare verdere vergroening van de woonomgeving. Parken, speelweides, volkstuinten en natuur vergroten de leefbaarheid en zijn van steeds groter belang voor afkoeling bij hitte of de opvang van regenwater bij extreme buien. Keer op keer blijkt er groot draagvlak in het dorp om met name ook via verdere vergroening bij te dragen aan oplossingen voor klimaatverandering. Die kracht van het dorp wil het CDA Oegstgeest maximaal benutten.

Groene dorpse karakter

Het CDA Oegstgeest wil dat planontwikkelingen meer vanuit een totaalvisie op het dorp tot stand komen. Wij zien de gemeente als bewaker van integraliteit. De gemeente moet deze rol nadrukkelijk nemen in het kader van de uitvoering van de Omgevingswet. Centraal daarbij staat dat het groene dorpse karakter behouden moet blijven. Groene gebieden zoals natuur, park, bermen en groenstroken blijven groen. Slechts onder strikte voorwaarden is renovatie en herbouw van bestaande bebouwing mogelijk.

Daarbij werpen wij ons op als de hoeders van het voorzieningenniveau in Oegstgeest: het is geen houdbare strategie om alle ruimte te bestemmen voor wonen, als daar nu ruimte voor een voorziening is. Juist voor voorzieningen moet nadrukkelijk ruimte blijven, als we het dorpse karakter willen behouden. Ook als deze keuze tijdelijke leegstand tot gevolg heeft: wij maken keuzes voor de komende decennia: als grond eenmaal bestemd is voor wonen, komt deze ruimte nooit meer terug voor andere functies die een dorp een dorp maken.

De vastgestelde Groenstructuur met de zgn. 'groencorridors' voor behoud en versterking van het groen zal - waar haalbaar - moeten worden uitgebreid en verfijnd. De groencorridors staan voor zowel de leefbaarheid en het welzijn van veel buurtbewoners als voor de ecologische samenhang van de groene gebieden in het dorp. Handhaving is dringend nodig omdat nieuwbouw in juist deze corridors vaak bijzonder winstgevend blijkt te zijn in de verdienmodellen van betreffende projectontwikkelingen. Verder willen we bezien of beheer van groengebieden doelmatiger uitgevoerd kan worden. Ook willen we inwoners actief betrekken bij het behoud en de versterking van de groene gebieden, zoals het CDA al vele jaren aan heeft bijgedragen aan het succesvolle behoud van het 'Hofbrouckerpark' als 'groene parel' in het centrum van het dorp.

Oegstgeest is uitontwikkeld

Oegstgeest is volgens het CDA praktisch uitontwikkeld. Er kunnen geen nieuwe grote locaties worden ontwikkeld tot woningbouwlocaties. Nieuwe woningen kunnen alleen nog worden gebouwd op een klein aantal plekken dat al bebouwd is. Het ontwerp van nieuw te ontwikkelen woningen moet aansluiten bij de bestaande stijl in Oegstgeest; dat is overwegend twee bouwlagen plus kap.

Herontwikkeling van inbreidingslocaties, zoals de Almondehoeve en La France, kan slechts onder strikte voorwaarden. Eerst moet de vraag of functiewijziging wel acceptabel is, beantwoord worden. Het antwoord daarop is een gemeentelijke verantwoordelijkheid en moet gedaan worden tegen de achtergrond van de noodzakelijke balans tussen wonen, groen, werken, recreëren en verbinden (voorzieningen). Zo mag sloop-nieuwbouw uitsluitend plaats vinden als de bouwhoogte en bebouwingsdichtheid niet meer is dan de omgeving van die locaties zodat de verstening van Oegstgeest niet verder toeneemt. Participatie van omwonenden van dergelijke locaties wordt royaal en zorgvuldig gedaan onder verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer die daarvan verslag doet aan de gemeenteraad.

Ten aanzien van de Hoogspanningszone is het CDA Oegstgeest van mening dat het huidige groene tracé behouden moet blijven en een waardevolle groene plek voor Haaswijk, de Morsebel en Poelgeest moet blijven. Als de kans zich voordoet en dit economisch verantwoord is, zijn wij wel voor het onder de grond brengen van de kabels - mits het groene karakter van het gebied voor de lange termijn dus verzekerd is.

Kwaliteit van de woonomgeving

De positieve effecten van groen op onze gezondheid zijn bewezen. Mensen met een groene woonomgeving voelen zich gezonder. Wij willen de groene openbare ruimte aantrekkelijker maken om te bewegen, te ontmoeten en te zijn. De gemeente legt 'recreatie in het groen' vast als ruimtelijke functie. Het CDA Oegstgeest vindt dat openbare groenstroken beter kunnen worden benut. Het houdt het dorp koel in de zomer, gaat wateroverlast tegen in de winter en zorgt voor versterking van de biodiversiteit. Hierbij denken we aan bloemrijk bermbeheer en toepassing van natuurlijke afscheidingen. Door het groen ecologisch te onderhouden en chemische middelen te verbieden, geeft de gemeente het goede voorbeeld.

Er komt een hertenkamp

Het CDA Oegstgeest is voorstander van het realiseren van een hertenkamp of als daar draagkracht voor is een kinderboerderij in Oegstgeest. Bij voorkeur in het Irispark nabij de molen. De gemeente kan grond, materiaal en aanleg verzorgen en vrijwilligers kunnen het beheer op zich nemen. Hoe dan ook wil het CDA Oegstgeest dat het deel van het Irispark nabij het winkelcentrum Lange Voort een kwaliteitsimpuls krijgt. Ook willen we bezien of een voedsel- of plukbos gerealiseerd kan worden als daar vanuit de wijken om gevraagd wordt.

Geen windmolens, wel zonnepanelen

Bij de plaatsing van windmolens en grootschalige zonneparken vindt het CDA het essentieel dat er lokaal voldoende draagvlak is. Er komen daarom geen windmolens op Oegstgeester grondgebied, zoals vastgelegd in de Regionale Energie Strategie 1.0. Bovendien verzetten wij ons tegen de plaatsing van windmolens aan de grenzen van het dorp. We stimuleren inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties des te meer om hun daken van zonnepanelen te voorzien, met respect voor cultureel erfgoed en beschermde dorpsgezichten.

Beter groenonderhoud

Het is belangrijk dat de gemeente over het niveau van groenonderhoud communiceert met omwonenden. Wij willen bewoners meer inbreng geven over het groen in hun buurt. Willen mensen hoogwaardig groen in hun buurt, dan vragen we in ruil daarvoor hun bijdrage bij het onderhoud van dit groen. Inwoners kunnen snippergroen van de gemeente kopen of adopteren.

De inrichting van de openbare ruimte mag niet het sluitstuk zijn van economische activiteiten in de omgeving. De zorg voor een aantrekkelijke en toegankelijke inpassing in de omgeving is een vast onderdeel van ontwikkelopgaven. Het CDA Oegstgeest blijft erop toezien dat de openbare ruimte niet vervuult en verloedert, maar dat wordt gewerkt aan een schoon, heel en veilig dorp. Milieudelicten, zoals het dumpen van afval, krijgen wat ons betreft hoge prioriteit in de handhaving.

Investeren in goede bereikbaarheid

Op korte afstanden is de fiets een aantrekkelijk, schoon en gezond vervoermiddel. Wij kiezen voor een veilig en fijnmazig fietsnetwerk. Wij zetten in op de realisering van fietssnelwegen in de regio. In combinatie met de opkomst van de elektrische fiets nodigen snelle routes uit vaker op de fiets te stappen en om langere afstanden af te leggen. Dit vermindert tegelijkertijd de druk op wegen en het milieu. We willen daarom een aansluiting op het snelfietsroute "Velostrada" naar Den Haag.

Ook geven we aandacht aan fietsknelpunten, zoals de noodzakelijke breedte van fietspaden, het tweerichtingsfietsen op doorgaande wegen als de Rijnsburgerweg en de Abtspoelweg, de fietspaden langs de Kennedylaan of bij de bruggen over het Oegstgeestkanaal en bij de Lange Voort, waar de fietsstroken te smal zijn.

De bereikbaarheid van de Leidse Regio en Katwijk bepalen in grote mate voor de langere termijn de bereikbaarheid van Oegstgeest. Wij vinden daarom dat een verdieping van de regionale samenwerking op het gebied van bereikbaarheid van en mobiliteit binnen de regio noodzakelijk is.

De 'Brug naar Poelgeest' lijkt er telkens te komen, maar laat al veel te lang op zich wachten. Het CDA Oegstgeest blijft het van groot belang vinden dat deze tweede ontsluiting er zo snel mogelijk komt.

Goed openbaar vervoer en nieuwe vormen van mobiliteit

Goed en aantrekkelijk OV vermindert de afhankelijkheid van de auto, en kan in combinatie met nieuwe mobiliteitsconcepten zoals autodelen of elektrische scooters er zelfs toe leiden dat parkeerplekken worden 'ontsteend', wat kansen geeft voor bijvoorbeeld nieuwe speelplekken en het toevoegen van groen. Zo verbetert de leefbaarheid en verminderen drukte in het dorp. Binnen haar mogelijkheden zorgt de gemeente voor voldoende laadpalen voor elektrische auto's. Mogelijkheden van snelladen bij winkelcentra worden nader bezien. Parkeren blijft gratis en wordt dus niet belast.

Grens aan reclame

Het CDA is tegen het verder in de uitverkoop zetten van de openbare ruimte. We staan niet meer reclame-uitingen in de openbare ruimte toe dan nu al het geval is. Grote LED-schermen met commerciële boodschappen passen wat het CDA betreft niet in de Oegstgeester omgeving. Ook niet langs de A44. Reclames in bushokjes die oproepen om vreemd te gaan, vindt het CDA Oegstgeest niet normaal.

Schiphol moet 'CDA' toepassen

Schiphol veroorzaakt met haar intensieve vliegverkeer (van en naar de Kaagbaan) ernstige overlast in Oegstgeest. Het verminderen van de overlast heeft voor het CDA dan ook hoge prioriteit. Wij zijn tegen de plannen om Schiphol verder te laten groeien tot ruim 700.000 vluchten in 2050. Ook de 'gematigde' groei tot 540.000 vluchten tot 2024 kan het CDA Oegstgeest niet steunen.

Ook zonder groei dreigt toename van hinder omdat er plannen zijn om de geluidsbelasting door Schiphol te verschuiven naar de westelijk gelegen banen, waaronder de Kaagbaan. Ook daar verzetten wij ons tegen omdat dat een bedreiging is van een goede en gezonde woon- en leefkwaliteit in ons dorp. Voorts pleit CDA Oegstgeest voor het niet meer over grote afstand laag vliegen en het stoppen met nachtvluchten. Het CDA Oegstgeest is voor het voorschrijven van het gebruik van *continuous descent approach*, afgekort CDA, waardoor vliegtuigen in een stillere glijvlucht de Kaagbaan naderen.

3. EEN EERLIJKE DUURZAME ECONOMIE

Wij maken serieus werk van een eerlijke en een duurzame economie. Een economie met ruimte voor lokaal ondernemerschap. Het is meer dan terecht dat de gemeente met lokale ondernemers gezamenlijk optrekt in de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, werkgelegenheid en scholing. Eerlijk ondernemerschap kenmerkt zich door bewustzijn van de impact op de omgeving en door continuïteit op de langere termijn voorop te stellen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en sociaal ondernemerschap stimuleren we.

De verduurzamingsopgave is voor gemeenten een uitdaging op zowel fysiek als sociaal vlak. Maar een uitdaging die we aan moeten gaan. De verduurzamingsopgave is urgent, daar twijfelen steeds minder mensen aan. Dit schept een grote verantwoordelijkheid om binnen onze macht een bijdrage te leveren. Met een groene en schone leefomgeving, investeringen in schone energie en vermindering van de CO₂-uitstoot dragen we als dorp bij aan de doelen van Parijs. Daarbij staan wij voor een eerlijke balans tussen de lokale lusten en lasten van het klimaatbeleid. We betrekken inwoners vooraf bij grote besluiten en bieden ruimere regelingen voor investeringen in isolatie en energiebesparing aan je eigen huis en het realiseren van groene daken en gevels.

Duurzaamheid moet

Als rentmeester is het CDA Oegstgeest voor een verduurzamingsopgave die reëel is. Inwoners en bedrijven zijn bereid de stap te zetten, zolang zij weten dat de lasten betaalbaar zijn en eerlijk worden verdeeld. Wij hechten daarom aan de afspraak uit het nationale Klimaatakkoord, dat de woonlastenneutraliteit voor inwoners geborgd moet zijn. De gemeente is hiervoor in grote mate afhankelijk van keuzes die in Den Haag nog gemaakt moeten worden. De inzet van het CDA Oegstgeest is om de Rijksoverheid aan deze dure belofte uit het Klimaatakkoord te houden.

Duurzaam samenwerken

Inwoners moeten -meer dan nu- vooraf worden betrokken bij belangrijke besluiten. Samenwerking is het sleutelwoord. De vastgestelde Regionale Energiestrategie 1.0 is een goed vertrekpunt. Dat houdt dus in dat er geen windmolens komen op in ieder geval Oegstgeester grondgebied. Daarnaast verzetten we ons tegen de plaatsing van windmolens in de nabijheid van Oegstgeest. We willen – zeker in deze fase van de energietransitie - dat inwoners niet gedwongen moeten worden om deel te nemen aan een collectieve energievoorziening, maar altijd een eigen keuze moeten kunnen maken.

De energietransitie is in termen van oplossingen geen recht pad naar een vooraf gesteld einddoel. De technologie ontwikkelt zich razendsnel en inzichten veranderen. Met het bieden van lokale participatiemogelijkheden wil het CDA ruimte bieden aan inwoners en bedrijven om bij te dragen aan de verduurzaming. Het CDA wil 'groepen' inwoners, organisaties en bedrijven die uit zichzelf met goede voorstellen voor de verduurzamingsopgave komen stimuleren. Daarbij willen we vooral inzetten op projecten en processen die op dit moment en zonder al te veel weerstand en risico te realiseren zijn, zodat daadwerkelijk meters kunnen worden gemaakt. Bezien zal worden of aanvullende eisen op de criteria van het Bouwbesluit nodig en mogelijk zijn.

Ondernemend Oegstgeest

We willen lokale ondernemers steunen waar nodig. Daarbij hebben we oog voor ZZP-ers en freelancers. Voor MKB-bedrijven schept de gemeente de juiste randvoorwaarden om goed te kunnen functioneren. Voor gemeentelijke betalingen aan ondernemers willen we dat betalen binnen dertig dagen de norm én praktijk is. De gemeente heeft zelf een belangrijke voorbeeldfunctie als het gaat om duurzaam inkoopbeleid en de verduurzaming van haar eigen gebouwen.

Nieuw Rhijnegeest-Zuid is een belangrijk onderdeel van Oegstgeest waar we trots zijn op de ontwikkelingen die daar in gang gezet zijn: het Hilton-hotel, Corpus, de geplande aanzienlijke sociale woningbouw en de hoogwaardige Bio en Life-Science-bedrijven. Daarmee wordt vanuit en in Oegstgeest een directe, substantiële bijdrage aan de economische kracht van de regio geleverd.

Zondag is rust

Het CDA Oegstgeest hecht aan waarden en traditie, zo ook aan de zondag als de dag die in onze cultuur is uitgegroeid tot een moment van bezinning, familiebezoek, ontmoeting of ontspanning. De mogelijkheid om in Oegstgeest op zondag winkels te openen wordt niet verder verruimd. Evenementen in de openbare ruimte worden niet op zondag toegestaan, met inachtneming van de wettelijke kaders. De gemeente organiseert zelf op zondag geen evenementen. In het licht van het belang dat wij hechten aan ruimte voor momenten van bezinning, familiebezoek, ontmoeting of ontspanning bezien we of openstelling van winkels op Eerste Kerstdag of soortgelijke feestdagen begrensd kan worden.

Afvalbeleid

Oegstgeest is op weg naar een meer circulaire economie, waarin hergebruik van producten op termijn de norm is. Zover zijn we nog niet, maar de wereld van de afvalinzameling is al wel volop in beweging. Dit maakt nieuwe keuzes mogelijk, en misschien ook noodzakelijk. Uitgangspunt is daarbij dat er een gezonde balans blijft bestaan tussen het serviceniveau voor en het prijskaartje van inwoners en de realistisch te verwachten milieueffecten. Oneigenlijk gebruik van de Milieustraat wordt tegengegaan.

Het CDA Oegstgeest is terughoudend voor wat betreft prijsprikkels om de hoeveelheid restafval te reduceren (prijs per lediging, of per kg restafval), omdat hier elders zowel positieve als negatieve ervaringen mee zijn opgedaan. De 'grijze bak' aan huis voor restafval blijft ook de komende jaren behouden, zodat inwoners hun afval niet naar centrale wijkcontainers hoeven te brengen die bovendien plek zouden innemen van groen of parkeerplaatsen.

Klimaatadaptatie

Ook Oegstgeest wordt geconfronteerd met snel veranderende klimaatomstandigheden: warme, droge perioden en plotselinge heftige regenbuien. CDA Oegstgeest wil dat de gemeente actief een stevige bijdrage levert aan klimaatadaptatie. De tijd van vrijblijvendheid is voorbij. Er moet echt iets gebeuren. Grotere, vaak oudere bomen met brede kronen zijn waardevol voor de klimaatadaptatie en dienen daarom gekoesterd te worden. Verharde oppervlakten nemen geen water op en daarom wil CDA Oegstgeest waar dat mogelijk is verwijdering van harde betegeling of vervanging voor half-doorlatende alternatieven.

Het CDA Oegstgeest ziet de implementatie van de Omgevingswet als kans om maatregelen te nemen die de ontstening van het dorp bevorderen.

Biodiversiteit

Het CDA Oegstgeest wil een bijdrage leveren aan de uitvoering van het Deltaplan biodiversiteitsherstel. We gebruiken daarom in het openbare groen zoveel mogelijk inheemse bomen, struiken en planten. Bij beheer en onderhoud wordt gezocht naar de goede balans

tussen versterken van biodiversiteit en de veiligheid (vallende dode takken, zicht op verkeer bij kruisingen en rotondes etc.).

Behoud van bestaande groenvoorzieningen heeft hoge prioriteit. Dat geldt met name voor het landgoed Endegeest, het Hofbrouckerpark en de hoogspanningszone omdat daar plannen zijn om tot ontwikkeling te komen. Er komt spoedig een Natuurwaardenkaart waarop alle bestaande natuurwaarden zijn aangegeven en omschreven. Deze kaart zal door de gemeenteraad als leidraad dienen voor toekomstige ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening.

4. EEN DIENSTBARE EN BESCHERMENDE OVERHEID

De samenleving staat voor ons centraal. De gemeentelijke overheid is dienstbaar aan de samenleving en is er voor inwoners, en ondernemers en maatschappelijke organisaties. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig zijn. En de overheid moet zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn.

De gemeentelijke organisatie moet duidelijk, transparant en slagvaardig zijn. Inwoners en ondernemers behoren actieve medewerking en goede, tijdige en begrijpelijke informatie te krijgen. De integraliteit is de basis bij beleid en uitdagingen. Inwoners en ondernemers moeten echt kunnen meedenken, meepraten en zo mogelijk meebeslissen in het gehele proces. Hierbij is het ook belangrijk om inwoners en ondernemers regelmatig een terugkoppeling te geven. Om bepaalde zaken gerealiseerd te krijgen, moet er goed onderhandeld worden met projectontwikkelaars en andere overheden.

Lokaal geworteld

Het CDA Oegstgeest is bij uitstek een lokale partij, met vertegenwoordigers in alle wijken die een bijzondere band hebben met ons dorp én we hebben de kracht van een partij die in alle bestuurslagen vertegenwoordigd is: we hebben korte lijnen met de provinciale en landelijke CDA-fractie, we kunnen zaken in het belang van Oegstgeest snel aankaarten, aanpakken en doorpakken.

Zelfstandigheid behouden

Oegstgeest moet vanzelfsprekend zelfstandig blijven. Zelfstandigheid is nodig voor het behoud van het groene en dorps karakter. Oegstgeest mag geen wijk van Leiden worden. Dat houdt tevens in dat Oegstgeest haar wettelijke taken en ambities goed moet kunnen uitvoeren. We blijven daarom investeren in goede bestuurskracht van de gemeente. Daar waar bestuurskracht tekort schiet, zal er verbetering moeten komen.

Oegstgeest in de regio

Regionale samenwerking is goed maar ook nodig. We willen dat cruciale besluiten bij de gemeenteraad blijven en vooral uitvoeringstaken of beleid dat de gemeentegrenzen duidelijk overschrijdt regionaal worden aangepakt. Samenwerking met (buur)gemeenten is net zo belangrijk als samenwerking met andere partners in en buiten Oegstgeest. Het CDA Oegstgeest staat voor een gemeente die zich opwerpt als betrouwbare, professionele en resultaatgerichte samenwerkingspartner.

We constateren dat de goede focus op de samenwerking in de Leidse regio er de afgelopen jaren toe heeft kunnen leiden dat de banden met onze andere buurgemeenten beperkt zijn gebleven, terwijl we mede dankzij de oeververbinding tussen Oegstgeest en Valkenburg steeds meer verweven met Katwijk zijn geraakt en ook Warmond een goede buur is. De komende periode wil het CDA Oegstgeest dan ook komen tot een strategische herwaardering van de relaties met Katwijk en Teylingen, zonder daarbij de Leidse regio de rug toe te keren.

Veiligheid

Mensen moeten zich thuis, beschermd en geborgen voelen. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in Oegstgeest, zoals ondermijning en woninginbraken. Maar ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimte. We waarderen de rol van de wijkagent in onze wijken en buurten. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig en benaderbaar zijn in de buurt. Ook de zichtbaarheid van onze BOA's is van belang.

Door Halt in te zetten voor vroegtijdig pedagogisch ingrijpen en probleemgerichte voorlichting versterkt de gemeente Oegstgeest de integrale wijkgerichte aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. Met de juiste partners, zoals politie, sociale wijkteams, jongerenwerkers en Halt werkt de gemeente aan behoud van leefbare leefbaar dorp.

Samenleving aan zet

Participatie moet echte participatie zijn; inwoners moeten mee kunnen denken over oplossingen in hun directe omgeving of inbreng kunnen leveren aan beleidsnota's. De gemeente is er voor haar inwoners en niet andersom. Wij willen de denkkraft, daadkracht en betrokkenheid van inwoners maximaal benutten. Daarbij zoeken we nadrukkelijk mogelijkheden om inwoners die zich minder laten horen, zoals jongeren, te bereiken.

Wij willen dat de gemeente de lokale kennis benut door expertpanels in te zetten rondom specifieke onderwerpen. In onze gemeente wonen veel mensen die kennis hebben van specifieke onderwerpen die in de gemeente spelen. Bijvoorbeeld omdat zij werken rondom de energietransitie, Omgevingswet of binnen het sociaal domein. Mensen geven aan dat ze hun professionele kennis vrijwillig in willen zetten voor hun eigen leefomgeving.

Initiatief uit de samenleving voorrang geven moet normaal worden. De gemeente hoeft niet alles zelf te doen. Bij zoveel mogelijk projecten moet de gemeentelijke organisatie zich afvragen of zij zelf aan de slag gaat of dat ideeën van inwoners uitgevoerd kunnen worden.

Wij willen dat in de planningsfase (vroeg fase) overleg plaatsvindt met omwonenden en er gelegenheid is om mee te denken. Dit doen we om goede ideeën te verzamelen en zodat bezwaarprocedures minder nodig zijn. De rol van omwonenden wordt vooraf expliciet gemaakt, zodat duidelijk is wat het met de reactie van omwonenden wordt gedaan. De in de afgelopen periode vastgestelde Leidraad Participatie biedt hiervoor een goede basis: aan de uitvoering van dit beleid geven wij de komende jaren prioriteit. Het project met het Burgerpanel wordt voortgezet en zonodig geoptimaliseerd.

Recht om uit te dagen (*Right to challenge*)

Wij willen dat inwoners en verenigingen het recht krijgen (*Right to challenge*) om de uitvoering van een collectieve voorziening van de overheid over te nemen (tegen minder of gelijke kosten). Dit kan om van alles gaan: van onderhoud van snippergroen om het huis, het beheer van sportvelden door de club. Het is van belang dat actief over deze mogelijkheid wordt gecommuniceerd en dit op zodanige wijze wordt georganiseerd dat het voor inwoners praktisch toegankelijk is.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid kan altijd beter. Verkeerseducatie moet vast onderdeel van het lesrooster zijn en je kinderen lopend of op de fiets naar school begeleiden moet weer de sociale norm worden. Fietspaden worden waar mogelijk en nodig verbreed en de bermen worden vergevingsgezind. De veiligheid van fietsers staat immers onder druk door verschillende snelheden op het fietspad.

CDA Oegstgeest is voor een zero tolerance-benadering van verkeersshuften en onveilige verkeershandelingen bij scholen, sportverenigingen, et cetera. We willen gerichte controles op belangrijke plekken als scholen en rondom bijvoorbeeld sportverenigingen. Bovendien willen we dat - in die gevallen - ouders en sporters, die immers een primaire verantwoordelijkheid hebben, gewezen worden op hun rol.

Cultureel erfgoed

Wij tonen respect voor onze waarden en ons cultureel, religieus en historisch erfgoed. We denken dan ook aan feesten van gemeenschappelijkheid, zoals de Koningsdag, de 5 mei-markt, Kerst, Pasen en het Suikerfeest.

We investeren in het behoud van onze betekenisvolle en beeldbepalende monumenten. De Gevers-Deutz-Terweeschool moet daarom zijn unieke cultuurhistorisch waardevolle karakter behouden. Behalve grotere restauraties ondersteunt de gemeente ook kleiner maar even waardevol cultuurhistorisch erfgoed, bijvoorbeeld door het geven van advies aan betrokkenen. We willen dat, conform ingezet beleid, objecten die dat verdienen, aangewezen worden als gemeentelijk monument.

Waarden en tradities in de samenleving

Het CDA is een partij van en voor mensen die een positieve bijdrage willen leveren aan onze steeds veranderende samenleving. Een samenleving waarin het individu, het 'ik', een steeds belangrijker plaats lijkt in te nemen. Maar ook een samenleving waarin je steeds vaker merkt dat heel veel mensen dat soort individualisme eigenlijk helemaal niet willen. Binnen verenigingen, scholen, (sport)clubs, samenwerkingsverbanden, geloofsgemeenschappen, de familie en het gezin en ook gewoon op straat, zien we dat we met elkaar meer kunnen bereiken dan alleen.

Gezonde gemeentefinanciën

We willen dat de gemeente als een goede rentmeester met belastinggeld omgaat en gezond investeert. Verantwoord investeren in het dorp is de komende jaren weer mogelijk nu de gemeenteschuld mede door solide CDA-beleid de afgelopen jaren versneld is teruggebracht van meer dan 100 naar 30 miljoen. Het weer oplopen van de gemeenteschuld in de komende periode is gezien de broodnodige investeringen in de openbare ruimte en onderwijshuisvesting onvermijdelijk en op zichzelf geen probleem: mits de schuld ook voor toekomstige generaties houdbaar blijft. Hier blijft het CDA Oegstgeest op sturen.

We vinden dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Onze uitgangspunten voor het financieel beleid zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten. Wij willen in principe dat de gemeente voldoende geld van het Rijk ontvangt bij overdracht van taken. Decentralisatie van Rijkstaken naar gemeenten mag geen verkapte bezuiniging zijn.

Onroerendezaakbelasting

We willen niet dat de ozb (onroerendezaakbelasting) zonder dringende noodzaak wordt verhoogd. Verhoging van de ozb zetten we in principe als laatste mogelijkheid in om de begroting sluitend te krijgen, alleen als het echt niet anders op een verantwoorde manier kan. Wél passen we de ozb-inkomsten zoals gebruikelijk jaarlijks aan op basis van de prijsontwikkeling (indexering), om de noodzakelijke inkomsten van de gemeente op peil te houden. We willen geen hogere lokale belastingen voor ondernemers. Als het om de toeristenbelasting gaat bewegen we mee met de ontwikkelingen in de economische regio.

Het CDA Oegstgeest is terughoudend ten aanzien van de verkoop van op de langere termijn goed renderende aandelen in bijvoorbeeld nutsbedrijven; rentmeesterschap vraagt om het

plukken van vruchten gedurende de lange termijn, in plaats van het creëren van eenmalige inkomsten op korte termijn.

Statushouders en spoedzoekers zijn welkom

De plannen om voor een periode van vier jaar (met een optie van één jaar verlenging) 175 statushouders en 80 spoedzoekers te huisvesten nabij het gemeentehuis, zijn in de afgelopen periode afgerond. CDA Oegstgeest vindt dat de statushouders en spoedzoekers natuurlijk welkom zijn. De gemeente moet in overleg met het COA initiatieven van vrijwilligers om deze groepen te ondersteunen bij het integreren faciliteren.

Groep 8 naar het gemeentehuis en burgerschap

Wij pleiten voor het vak Burgerschap op scholen. Ook willen we dat alle leerlingen van groep 8 uit het basisonderwijs het gemeentehuis kunnen bezoeken en daar een uitleg krijgen over de rol en functie van de gemeenteraad en het college.

TOT SLOT: ONZE INSPIRATIE

En wij laten ons inspireren door de Christelijke waarden, die nog steeds actueel zijn. Het CDA zoekt naar nieuwe vormen van samenwerking en bestuur, die passen bij een nieuwe tijd, maar die altijd mensen centraal stelt. Wij gaan voor een overheid die vertrouwen uitstraalt, daarnaar handelt en denkt in kansen; toekomstgericht! Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Wij ondersteunen initiatieven die hier een actieve bijdrage aan leveren op sociaal, cultureel of natuurgebied. Wij erkennen de vormende en bindende waarde van kerkelijke en culturele verbanden en (sport)verenigingen. Zij zijn dienstbaar aan de samenleving en de overheid moet hen daarin beschermen.

ONS PROGRAMMA IN ÉÉN OOGOPSLAG

THUIS IN EEN GROEN DORP

1. OEGSTGEEST BLIJFT ZELFSTANDIG EN WORDT GROENER

Oegstgeestenaren moeten over hun eigen omgeving kunnen blijven beslissen. Geen groen opofferen voor bebouwing. Geen woningbouw in het Hofbrouckerpark en rond kasteel Endegeest. De hoogspanningszone van Haaswijk tot Poelgeest blijft groen. Een groener dorp betekent ook: daken en gevels vergroenen, zonnepanelen op daken, woningsisolatie en energiebesparing. Geen windmolens in of bij Oegstgeest. Minder hinder van vliegtuigen boven Oegstgeest.

2. INVESTEREN IN EEN VEILIGE EN MOOIE LEEFOMGEVING

Huizen waar dat nog kan: in Nieuw-Rhijngeest. Nieuwe scholen waar nodig: Terweeschool en Leo Kannerschool. Aantrekkelijkheid van winkelcentrum Lange Voort en het Irispark vergroten. Toekomst van het zwembad zeker stellen. Investeren in ruimte voor ontspanning en ontmoeting. Een kinderboerderij in het dorp. Riolering, wegen en bruggen beter onderhouden.

3. OMZIEEN NAAR ELKAAR

Iedereen is welkom in dit dorp. Een fijn dorp ontstaat met mensen die zich met elkaar verbonden weten. Wij steunen een rijk verenigingsleven, de vele vrijwilligers, het kerkenwerk, lokale tradities, het culturele aanbod, de sport, horeca en maatschappelijke initiatieven. De gemeente staat in dienst van de samenleving. Steun voor wie dat nodig heeft. Bestrijding van eenzaamheid. Hulp aan inwoners met problematische schulden.

4. FINANCIËEL SOLIDE EN VERANTWOORD BESTUUR

Een stabiele financiële toekomst voor Oegstgeest. De schuld is teruggebracht van 100 naar 30 miljoen euro en dus ruimte voor verantwoorde investeringen. We willen geen belastingverhogingen. En geen torenhoge schulden voor toekomstige generaties. Het gemeentebestuur komt afspraken na.

5. NORMEN EN WAARDEN

Wij willen 'zij aan zij' in plaats van 'wij tegenover zij'. Gewoon normaal doen. Mensen moeten zich 's avonds veilig voelen op straat. Overlast in de kiem smoren. Ongewenste graffiti snel weghalen. Geen drugsgebruik op straat of in openbare gebouwen. Wederzijds respect moet de norm zijn. Dat geldt ook voor het gemeentebestuur.

OEGSTGEEST

WWW.CDAOEGSTGEEST.NL